

2 0 2 6

SOCIOLOGY

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each (any eight)	:	1 × 8 = 8
Q. No. 2 carries 2 marks each (any six)	:	2 × 6 = 12
Q. No. 3 carries 3 marks each (any four)	:	3 × 4 = 12
Q. No. 4 carries 6 marks each (any four)	:	6 × 4 = 24
Q. No. 5 carries 8 marks each (any three)	:	8 × 3 = 24
		<hr/>
		Total = 80

1. Answer any *eight* of the following questions : 1×8=8

তলত দিয়া যিকোনো আঠটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

নিম্নোক্ত যে-কোনো আটটি প্রশ্নৰ উত্তৰ লেখো :

(a) Name one factor responsible for population growth in India.

ভাৰতৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ বাবে দায়ী এটা কাৰকৰ নাম লিখাঁ।

ভাৰতৰ জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ জন্য দায়ী একটি কাৰণৰ নাম লেখো।

(b) What is the study of social behaviour called?

সামাজিক আচৰণৰ অধ্যয়নক কি বুলি কোৱা হয়?

সামাজিক আচৰণৰ অধ্যয়নকে কী বলা হয়?

(c) Who is the father of sociology?

সমাজবিজ্ঞানৰ পিতৃ কোন?

সমাজবিজ্ঞানৰ জনক কে?

(d) Name one tribal movement in India.

ভাৰতৰ এটা জনজাতীয় আন্দোলনৰ নাম কি?

ভাৰতৰ একটি জনজাতীয় আন্দোলনৰ নাম কী?

(e) What is a group of people sharing a common culture called?

এটা সাধাৰণ সংস্কৃতিৰ অংশীদাৰ মানুহৰ এটা দলক কি বুলি কোৱা হয়?

সাধাৰণ সংস্কৃতিৰ অংশীদাৰ লোকৰ একটি দলকে কী বলে?

(f) Define the term 'matriarchy'.

'মাতৃ-প্ৰধান' শব্দটোৰ সংজ্ঞা দিয়া।

'মাতৃ-প্ৰধান' শব্দটিৰ সংজ্ঞা দাও।

(g) Name one positive impact of industrialization on Indian society.

ভাৰতীয় সমাজৰ ওপৰত ঔদ্যোগীকৰণৰ এটা ইতিবাচক প্ৰভাৱৰ নাম উল্লেখ কৰাঁ।

ভাৰতীয় সমাজৰ উপৰে ঔদ্যোগীকৰণৰ একটি ইতিবাচক প্ৰভাৱৰ নাম উল্লেখ কৰো।

(h) What is the common challenge faced by farmers in India?

ভাৰতৰ কৃষকসকলে সন্মুখীন হোৱা সাধাৰণ প্ৰত্যাহ্বানটো কি?

ভাৰতৰ কৃষকদেৱ সন্মুখীন হওয়া সাধাৰণ প্ৰত্যাহ্বানটি কী?

(i) What is the term used for social position or rank in society?

সমাজত সামাজিক অৱস্থান বা শ্ৰেণীৰ বাবে ব্যৱহৃত শব্দটো কি?

সমাজে সামাজিক অৱস্থান বা শ্ৰেণীৰ জন্য ব্যৱহৃত শব্দটি কী?

(j) What is the study of social institutions called?

সামাজিক প্ৰতিষ্ঠানৰ অধ্যয়নক কি বুলি কোৱা হয়?

সামাজিক প্ৰতিষ্ঠানৰ অধ্যয়নকে কী বলা হয়?

(k) What is caste hierarchy?

জাতিৰ শ্ৰেণীক্ৰম কি?

জাতিৰ শ্ৰেণী অনুক্ৰম কী?

(l) What is a social group with shared values and interests?

একে ধৰণৰ মূল্যবোধ আৰু আগ্ৰহ থকা এটা সামাজিক গোট কি?

একই ধৰণৰ মূল্যবোধ এবং আগ্ৰহ থকা একটি সামাজিক গোষ্ঠী কী?

(m) What is the term used for social relationship based on power and authority?

ক্ষমতা আৰু কৰ্তৃত্বৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি সামাজিক সম্পৰ্কৰ বাবে কি শব্দ ব্যৱহৃত হয়?

ক্ষমতা ও কৰ্তৃত্বৰ উপৰে ভিত্তি কৰে সামাজিক সম্পৰ্কৰ জন্য কী শব্দ ব্যৱহৃত হয়?

2. Answer any *six* of the following questions : 2×6=12

তলত দিয়া যিকোনো ছটা প্রশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নোক্ত যে-কোনো ছয়টি প্রশ্নৰ উত্তৰ দাও :

(a) Mention any two factors of caste system in India.

ভাৰতৰ জাতি ব্যৱস্থাৰ যিকোনো দুটা কাৰক উল্লেখ কৰাঁ।

ভাৰতৰ জাতি ব্যৱস্থাৰ যে-কোনো দুটি কাৰক উল্লেখ কৰো।

(b) What is meant by westernization? Discuss.

পশ্চিমীয়াকৰণে কি বুজায়? আলোচনা কৰাঁ।

পশ্চিমীকৰণ বলতে কী বোঝো? আলোচনা কৰো।

(c) Define social inequality.

সামাজিক বৈষম্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

সামাজিক বৈষম্যৰ সংজ্ঞা দাও।

- (d) Write two characteristics of caste system in India.
ভাৰতৰ জাতি ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
ভাৰতৰ জাতি ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লেখো।
- (e) What is class? Define.
শ্ৰেণী কি? সংজ্ঞায়িত কৰা।
শ্ৰেণী কী? সংজ্ঞায়িত কৰো।
- (f) Write the names of two political parties of Assam.
অসমৰ দুটা ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।
আসামৰ দুটা ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লেখো।
- (g) Write two characteristics of nuclear family system.
একক পৰিয়াল ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
একক পৰিবার ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লেখো।
- (h) What is the difference between a social group and a community?
এটা সামাজিক গোট আৰু এটা সম্প্ৰদায়ৰ মাজত পাৰ্থক্য কি?
একটি সামাজিক গোটী ও একটি সম্প্ৰদায়ৰ মध्ये কী পাৰ্থক্য?
- (i) Explain social stratification and its impact on society.
সামাজিক স্তৰীকৰণ আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।
সামাজিক স্তৰীকৰণ এবং এর প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰো।

3. Answer any four of the following questions : 3×4=12

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :
নিম্নোক্ত যে-কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লেখো :

- (a) Explain the concept of cultural inequality.
সাংস্কৃতিক অসমতাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।
সাংস্কৃতিক অসমানতাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰো।
- (b) Mention three impacts of industrialization on Indian society.
ভাৰতীয় সমাজৰ ওপৰত ঔদ্যোগীকৰণৰ তিনিটা প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।
ভাৰতীয় সমাজৰ উপৰে ঔদ্যোগীকৰণৰ তিনিটা প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰো।

- (c) Explain the concept of social mobility and discuss its types.
সামাজিক গতিশীলতাৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা আৰু ইয়াৰ প্ৰকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
সামাজিক গতিশীলতাৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰো এবং এর প্ৰকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰো।
- (d) Explain the concept of democracy.
গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।
গণতন্ত্ৰৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰো।
- (e) Define village organization. Discuss its role in the villages.
গাঁওৰ সংগঠনৰ সংজ্ঞা দিয়া। গাঁওবোৰত ইয়াৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
গ্ৰাম্য সংগঠনৰ সংজ্ঞা দাও। গ্ৰামে এদের ভূমিকা আলোচনা কৰো।
- (f) What are the major tribes of Northeast India?
উত্তৰপূব ভাৰতৰ প্ৰধান জনগোষ্ঠীসমূহ কি কি?
উত্তৰপূব ভাৰতৰ প্ৰধান জনগোষ্ঠীসমূহ কী কী?
- (g) Discuss the role of religion in human society.
মানৱ সমাজত ধৰ্মৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
মানৱ সমাজে ধৰ্মৰ ভূমিকা আলোচনা কৰো।
- (h) Write the characteristic features of bachelor dormitory.
ডেকা-চাঙৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
যুব-নিবাসৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লেখো।

4. Answer any four of the following questions : 6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :
নিম্নোক্ত প্ৰশ্নগুলিৰ যে-কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লেখো :

- (a) Explain the main function of marriage as a social institution.
বিবাহৰ মূল কাৰ্যক সামাজিক প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে ব্যাখ্যা কৰা।
বিবাহৰ মূল কাৰ্যকে সামাজিক প্ৰতিষ্ঠান হিচাবে ব্যাখ্যা কৰো।

(b) Explain the Peasant Movement of India.

ভাৰতত কৃষক আন্দোলনৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

ভাৰতে কৃষক আন্দোলনৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰো।

(c) Discuss the relationship between culture and society. What is the role of cultural norms and values?

সংস্কৃতি আৰু সমাজৰ মাজত সম্পৰ্ক কি, আলোচনা কৰা। সাংস্কৃতিক নীতি আৰু মূল্যবোধৰ ভূমিকা কি?

সংস্কৃতি ও সমাজৰ মध्ये কী সম্পৰ্ক, আলোচনা কৰো। সাংস্কৃতিক নীতি ও মূল্যবোধৰ ভূমিকা কী?

(d) Examine the impact of globalization on Indian society and its implications.

ভাৰতীয় সমাজৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ আৰু ইয়াৰ গুণাগুণ নিৰ্ধাৰণ কৰা।

ভাৰতীয় সমাজৰ উপৰ বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ এবং তাৰ গুণাগুণ নিৰ্ধাৰণ কৰো।

(e) Describe the major social issues faced by Indian society. Discuss possible solutions.

ভাৰতীয় সমাজে সম্মুখীন হোৱা প্ৰধান সামাজিক বিষয়সমূহৰ বৰ্ণনা কৰা আৰু সম্ভাৱ্য সমাধানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

ভাৰতীয় সমাজে সম্মুখীন হওয়া প্ৰধান সামাজিক সমস্যাগুলি বৰ্ণনা কৰো ও সম্ভাৱ্য সমাধানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰো।

(f) Analyze the role of social movements in bringing social change.

সামাজিক পৰিৱৰ্তন আনাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক আন্দোলনৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰা।

সামাজিক পৰিৱৰ্তন আনাৰ ক্ষেত্ৰে সামাজিক আন্দোলনৰ ভূমিকা বিশ্লেষণ কৰো।

(g) What do you mean by feminism? What is the role of Feminist Movement in Indian society?

নাৰীবাদ বুলি ক'লে কি বুজায়? ভাৰতত নাৰীবাদী আন্দোলনৰ ভূমিকা কি?

নাৰীবাদ বলতে কী বোঝায়? ভাৰতে নাৰীবাদী আন্দোলনৰ ভূমিকা কী?

5. Answer any three of the following questions : 8×3=24

তলত দিয়া যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নোক্ত যে-কোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লেখো :

(a) Discuss the impact of modernization and globalization on Indian families along with change in family.

পৰিয়ালৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগত ভাৰতীয় পৰিয়ালসমূহৰ ওপৰত আধুনিকীকৰণ আৰু বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

পৰিবাৰেৰ পৰিৱৰ্তনৰ সঙ্গੇ ভাৰতীয় পৰিবাৰেৰ উপৰে আধুনিকীকৰণ ও বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰো।

(b) Discuss the main characteristics of Indian urban society.

ভাৰতীয় নগৰীয় সমাজৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

ভাৰতীয় নগৰীয় সমাজৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰো।

(c) Who are Schedule Tribes? What are the measures taken for their development?

অনুসূচিত জনজাতি কোন? তেওঁলোকৰ বিকাশৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাসমূহ কি কি?

অনুসূচিত জনজাতি কাৰা? তাৰে বিকাশৰে জন্ম গ্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাগুলি কী কী?

(d) Write an essay on diversity and unity of Indian society.

ভাৰতীয় সমাজৰ বৈচিত্ৰ্য আৰু ঐক্যৰ বিষয়ে এখন ৰচনা লিখা।

ভাৰতীয় সমাজৰ বৈচিত্ৰ্য এবং ঐক্যৰ বিষয়ে একটি ৰচনা লেখো।

(e) Examine the relationship between education and social mobility in India.

ভাৰতত শিক্ষা আৰু সামাজিক গতিশীলতাৰ মাজত সম্পৰ্ক পৰীক্ষা কৰা।

ভাৰতে শিক্ষা এবং সামাজিক গতিশীলতাৰ মध्ये সম্পৰ্ক পৰীক্ষা কৰো।

(f) What is regionalism? What are the factors behind regionalism in India?

আঞ্চলিকতাবাদ কি? ভাৰতত আঞ্চলিকতাবাদৰ আঁৰৰ কাৰকসমূহ কি কি?

আঞ্চলিকতাবাদ কী? ভাৰতে আঞ্চলিকতাবাদেৰ কাৰণগুলি কী কী?